

BIZANTYŃSKA ENTOMOLOGIA KULTUROWA: TRANSFORMACJA DZIEDZICTWA ANTYKU (V-XV W.)

Tak zwany “animal turn” nie ominął studiów nad Bizancjum, jednak nigdy nie zyskał takiej popularności jak badania nad zwierzętami w antyku czy zachodnim średniowieczu. Jednak jedna grupa zwierząt pozostaje kompletnie niezbadana i zlekceważona przez badaczy: insekty (aczkolwiek należy pamiętać, że bizantyńskie definicje insektów nie są tożsame ze współczesnymi). Mimo że w tekstach bizantyńskich pisarzy można znaleźć liczne dowody na to, że insekty były (na ogół niepożądaną) częścią codziennego życia, nie przyciągnęły one dotąd uwagi bizantynistów. Celem obecnego projektu jest wypełnienie tej luki poprzez studia nad bizantyńską entomologią kulturową. W zasięgu zainteresowań entomologii kulturowej znajdują się badania nad wpływem insektów (i bardziej ogólnie stawonogów) na literaturę, język, muzykę, sztukę, historię, etc. Celem przeprowadzonych badań będzie ustalenie, jak zmieniło się metaforyczne znaczenie insektów w nowym, chrześcijańskim, świecie; innymi słowy, ustalenie, jak bizantyńscy pisarze przystosowali te znaczenia do oddania własnych teorii i konceptów. Pijawki mogły oznaczać Szatana, jedwabnik ze względu na swój cykl życiowy stał się symbolem zmartwychwstania. Pseudo-Anastazjusz porównywał pozbawione ciała dusze do insektów. Elementem projektu będzie też próba stworzenia pierwszego zarysu słownika bizantyńskich insektów i ich metaforycznych znaczeń.